

**KOMMISSIONENS SVAR PÅ DEN EUROPÆISKE REVISIONSRETS SÆRBERETNING:
"ESF-STØTTE TIL BEKÆMPELSE AF LANGTIDSLEDIGHED: FORANSTALTNINGER
SKAL VÆRE MERE MÅLRETTEDE OG SKRÆDDERSYEDE OG BEDRE
OVERVÅGEDE"**

RESUMÉ

I. Støtte til mennesker, herunder dårligt stillede personer såsom langtidsledige, er kernen i Den Europæiske Socialfonds opgave, jf. artikel 3 i forordningen for 2014-2020.

I Rådets henstilling fra 2016 om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet blev Den Europæiske Socialfonds (ESF's) centrale rolle fremhævet som Unionens vigtigste finansielle instrument til bekæmpelse af langtidsledighed.

På EU-plan er medlemsstaterne nået til enighed om den europæiske søjle for sociale rettigheder med dens principper og rettigheder, der er afgørende for retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder, og hvori det udtrykkeligt fastslås, at enhver har ret til rettidig og personligt tilpasset hjælp til at forbedre sine muligheder for beskæftigelse (princip 4), hvorved de centrale elementer i henstillingen bekræftes.

Siden 2014 og indtil udgangen af 2020 har ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet støttet 5,9 millioner langtidsledige og dermed effektivt opfyldt sin opgave og skabt nye muligheder for dem, der er længst væk fra arbejdsmarkedet.

IV. Den Europæiske Socialfonds (ESF's) investeringsprioritet "Adgang til beskæftigelse for jobsøgende og personer uden for arbejdsstyrken, herunder langtidsledige og personer, der er langt fra arbejdsmarkedet, også gennem lokale beskæftigelsesinitiativer og støtte til arbejdstagernes mobilitet" (investeringsprioritet 8i) er den eneste investeringsprioritet, hvor der udtrykkeligt henvises til langtidsledige. Det er imidlertid også vigtigt at understrege investeringsprioritet 9i "Aktiv inddragelse, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen". Denne investeringsprioritet spillede også en afgørende rolle i håndteringen af denne målgruppes behov, navnlig gennem helhedsorienterede interventioner, der omfattede både aktiveringsforanstaltninger og levering af støttetjenester såsom boliganvisning, social omsorg og sundhedspleje. Kommissionen bemærker, at der på tidspunktet for revisionen blev ydet støtte til 1,6 millioner langtidsledige under investeringsprioritet 8i og yderligere 1,8 millioner under investeringsprioritet 9i.

VI. ESF er det vigtigste instrument i EU-budgettet for investeringer i mennesker. Medlemsstaterne støtter imidlertid også ledige, herunder langtidsledige, gennem nationale foranstaltninger og programmer.

Under forhandlingerne om ESF-programmerne for 2014-2020 opfordrede Kommissionen kraftigt medlemsstaterne til at vælge de investeringsprioriteter, der var mest egnede til at tackle de udfordringer, der peges på i de landespecifikke henstillinger. Kommissionen foreslog også, at medlemsstaterne afsætter en kritisk masse af ESF-midler til disse mest relevante udfordringer.

VII. Den individuelle tilgang er et grundlæggende element i Rådets henstilling til medlemsstaterne af 15. februar 2016 om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet. Selv om Kommissionen fremmer anvendelsen af en individualiseret tilgang for at imødekomme de langtidslediges behov, og det var et krav i forbindelse med ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, var det ikke et krav for ESF-finansiering.

VIII. Der er i perioden 2014-2020 blevet lagt særlig vægt på at opnå den rette balance mellem rimelige administrative byrder og krav om overvågning. For at opnå meningsfulde og mere fuldstændige data er der blevet indført nogle nye elementer i overvågnings- og evalueringsrammen. Et

af dem er indførelsen af fælles output- og resultatindikatorer, som har bidraget til at mindske den administrative byrde og gøre det lettere at aggregere og opnå mere pålidelige data.

IX. Første led — Kommissionen accepterer henstillingen.

Under forhandlingerne om programmerne vil Kommissionen minde om behovet for en bedre målretning mod langtidsledige i de medlemsstater og regioner, hvor langtidsledigheden stadig er høj.

Andet led — Kommissionen accepterer henstillingen.

Kommissionen vil rådgive medlemsstaterne om, hvordan der kan sikres en individualiseret tilgang i forbindelse med gennemførelsen af aktiveringsforanstaltninger for langtidsledige inden for rammerne af ESF+-Udvalget.

Tredje led — Kommissionen accepterer henstillingen.

Disse evalueringer vil omfatte undersøgelser af en række målgrupper, herunder langtidsledige, for så vidt angår alle tematiske mål, da de alle spiller en rolle for vellykkede operationer, som er rettet mod langtidsledige og andre dårligt stillede grupper. Hvor det er muligt, vil der blive udpeget god praksis, og der vil blive udvekslet "fleksible foranstaltninger" mellem Kommissionen og medlemsstaterne.

INDLEDNING

03. Den kvartalsvise gennemgang fra september 2021 af den beskæftigelsesmæssige og sociale udvikling i Europa viser, at EU's økonomi og arbejdsmarked er begyndt at komme sig efter covid-19-pandemien med beskæftigelses- og arbejdsløshedstal næsten på samme niveau som før krisen.

23. ESF's investeringsprioritet "Adgang til beskæftigelse for arbejdssøgende og erhvervsinaktive, herunder langtidsledige, og personer, der er langt fra arbejdsmarkedet, også gennem lokale beskæftigelsesinitiativer og støtte fra arbejdskraftens mobilitet" er den eneste, hvori der udtrykkeligt henvises til langtidsledige. Det er imidlertid vigtigt at understrege, at investeringsprioriteten "Aktiv integration, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedre beskæftigelsesevnen" spillede en afgørende rolle i håndteringen af denne målgruppes behov.

Kommissionen bemærker, at der på tidspunktet for revisionen blev ydet støtte til 1,6 millioner langtidsledige under investeringsprioritet 8i og yderligere 1,8 millioner under investeringsprioritet 9i (social inklusion).

25. Medlemsstaterne har støttet langtidsledige enten gennem investeringsprioritet 8i eller andre prioriteter. I lyset af kravene om tematisk koncentration har nogle medlemsstater også besluttet at tackle sådanne udfordringer med nationale midler.

Investeringer, der er nødvendige for social inklusion af langtidsledige, kan f.eks. støttes under tematisk mål 9.

Under dette tematiske mål kan medlemsstaterne f.eks. støtte integrerede forløb, der kombinerer forskellige former for beskæftigelsesforanstaltninger såsom individualiseret støtte, rådgivning, vejledning, adgang til almen og erhvervsfaglig uddannelse samt adgang til tjenester, navnlig sundhedstjenester og sociale tjenester, børnepasning og internettjenester.

28. Som det fremgår af den anden halvårige gennemførelsesrapport, har det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE) kunnet afbøde de alvorlige socioøkonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien. De nationale arbejdsmarkedsforanstaltninger, der støttes af SURE, anslås at have reduceret arbejdsløsheden med næsten 1,5 millioner mennesker i de 19 støttemodtagende medlemsstater i 2020. Den 4. marts 2021 forelagde Kommissionen en henstilling om en effektiv og aktiv støtte til beskæftigelse efter covid-19-krisen (EASE). Heri skitseres en strategisk tilgang til den gradvise overgang fra de nødforanstaltninger, der er truffet for at bevare arbejdspladser under pandemien, til de nye

foranstaltninger, der er nødvendige for en genopretning med høj beskæftigelse. I EASE-henstillingen opfordres medlemsstaterne til at anvende den tilgængelige EU-finansiering, herunder de nye midler, der stilles til rådighed gennem NextGenerationEU-programmet, navnlig genopretnings- og resiliensfaciliteten og REACT-EU (genopretningsbistanden til samhørighed og til områder i Europa).

29. Med investeringsinitiativerne som reaktion på coronavirusset (CRII og CRII+) efterfulgt af REACT-EU har Kommissionen vist sin evne til at reagere over for en hidtil uset social, økonomisk og sundhedsmæssig krise og til at foreslå kort-, mellem- og langsigtede løsninger til at tackle den.

Med hensyn til Slovakiet dækker tallet "over 1 milliard EUR" f.eks. også covid-19-CRII+-midler (midler, der er omfordelt fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling) som reaktion på pandemien med henblik på at finansiere de kortsigtede arbejdsfordelingsordninger.

Før covid-19 var der EU-midler for 796 mio. EUR til rådighed under tematisk mål 8.

BEMÆRKNINGER

37. Kommissionen bemærker, at der på tidspunktet for revisionen blev ydet støtte til 1,6 millioner langtidslidende under investeringsprioritet 8i og yderligere 1,8 millioner under investeringsprioritet 9i (social inklusion).

38. For perioden 2021-2027 sigter Kommissionen mod at udelukke midlertidig direkte jobskabelse i kommunerne, medmindre den ledsages af en opkvalificeringskomponent.

40. Medlemsstaterne havde mulighed for at tackle de udfordringer, der blev påpeget i landepositionsrapirerne, enten med EU-midler eller nationale midler.

41. Kommissionen og medlovgiverne fandt det ikke nødvendigt at oprette en særlig investeringsprioritet for langtidslidende i lovgivningen om de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) for 2014-2020, også for at undgå unødigt kompleksitet.

Siden 2014 og indtil udgangen af 2020 har ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet støttet 5,9 millioner langtidslidende og dermed effektivt opfyldt sin opgave og skabt nye muligheder for dem, der er længst væk fra arbejdsmarkedet.

45. Gennem Rådets henstilling om den styrkede ungdomsgaranti fra 2020 forpligtede medlemsstaterne sig til at lægge særlig vægt på støtte til de unge, der er sig længst væk fra arbejdsmarkedet, og dermed mindske risikoen for "creaming"-effekt.

46. Kommissionen er klar over risikoen og overvåger fortsat, om der er tegn på, at det kan forekomme.

47. Ved udgangen af 2020 havde ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet støttet 5,9 millioner langtidslidende på tværs af alle investeringsprioriteter. Kun 35 % af disse langtidslidende modtog støtte under investeringsprioriteten "adgang til beskæftigelse".

48. ESF er det vigtigste instrument i EU-budgettet for investeringer i mennesker. Medlemsstaterne støtter imidlertid også ledige, herunder langtidslidende, gennem nationale foranstaltninger og programmer.

Under forhandlingerne om ESF-programmerne for 2014-2020 opfordrede Kommissionen kraftigt medlemsstaterne til at vælge de investeringsprioriteter, der var mest egnede til at tackle de udfordringer, der peges på i de landespecifikke henstillinger. Kommissionen foreslog også, at medlemsstaterne afsætter en kritisk masse af ESF-midler til disse mest relevante udfordringer.

49. Kommissionen mener, at ESF er et effektivt redskab til at støtte de mennesker, der er længst væk fra arbejdsmarkedet. Næsten 75 % af det samlede antal deltagere, der modtog støtte fra ESF, var enten arbejdsløse, langtidslidende eller uden for arbejdsstyrken.

50. Programmering er en kompleks opgave, da man derved skal tackle en lang række udfordringer i medlemsstaterne.

I lande som Irland tegner EU-midler sig for mindre end 3 % af den offentlige finansiering. Kommissionen skal derfor træffe strategiske finansieringsvalg, der ud over de lovgivningsmæssige betingelser, som gælder i dette tilfælde, også er baseret på princippet om "mest valuta for pengene". I Irland er foranstaltningen vedrørende langtidsledige blevet gennemført med nationale midler. Derfor er de langtidsledige ikke blevet negativt påvirket af beslutningen om at fjerne projektet fra programmet.

For Italiens vedkommende har støtten været og er fortsat betydelig. ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet har under forskellige investeringsprioriteter indtil videre (31.12.2020) vedrørt over 1,1 millioner langtidsledige (1 108 038), hvilket er et stort antal.

Desuden kan medlemsstaterne beslutte at støtte nogle store udfordringer med nationale midler i stedet for med EU-midler. ESF-midler bør betragtes som en del af en bredere investeringsstrategi.

57. Kommissionen og medlemsstaterne fandt, at en programændring i langt de fleste tilfælde ikke var nødvendig for at efterkomme henstillingen, da de relevante investeringsprioriteter allerede var blevet udvalgt i næsten alle medlemsstater.

65. ESF's system med fælles indikatorer skulle afveje de vigtigste informationsbehov på EU-plan med omkostningerne ved at fremskaffe informationen, og derfor blev der ikke foretaget en opdeling efter målgruppe under forhandlingerne med medlemsstaterne.

De 32 fælles ESF-indikatorer (hvoraf 12 også anvendes til ungdomsbeskæftigelsesinitiativet) indberettes for alle investeringsprioriteter og alle foranstaltninger. Denne tilgang sikrer universel og sammenlignelig information om hele fondens resultater.

Tilgangen med fælles resultatindikatorer, der fokuserer på den vigtigste type resultater (ikke opdelt efter målgruppe), er blevet bibeholdt i ESF+-forordningen for 2021-2027.

68. Se Kommissionens svar på punkt 65.

73. Kommissionen har til hensigt at foretage yderligere evalueringer af ESF-støtten til langtidsledige i de kommende år efter afslutningen af 2014-2020-perioden ud over de to undersøgelser, som Revisionsretten henviser til.

KONKLUSIONER OG HENSTILLINGER

78. Se Kommissionens svar på punkt 65 og 68.

Henstilling 1 — Målrette ESF's "adgang til beskæftigelse"-støtte til langtidsledige i tilfælde, hvor langtidsledigheden er høj

Kommissionen accepterer henstillingen.

Under forhandlingerne om programmerne vil Kommissionen minde om behovet for en bedre målretning mod langtidsledige i de medlemsstater og regioner, hvor langtidsledigheden stadig er høj.

Henstilling 2 — Knytte ESF's "adgang til beskæftigelse"-støtte til en individualiseret tilgang til langtidsledige

Kommissionen accepterer henstillingen.

Kommissionen vil rådgive medlemsstaterne om, hvordan der kan sikres en individualiseret tilgang i forbindelse med gennemførelsen af aktiveringsforanstaltninger for langtidsledige inden for rammerne af ESF+-Udvalget.

Henstilling 3 — Evaluere resultaterne opnået ved hjælp af ESF's "adgang til beskæftigelse"-støtte for langtidsledige

Kommissionen accepterer henstillingen.

Disse evalueringer vil omfatte undersøgelser af en række målgrupper, herunder langtidsledige, for så vidt angår alle tematiske mål, da de alle spiller en rolle for vellykkede operationer, som er rettet mod langtidsledige og andre dårligt stillede grupper. Hvor det er muligt, vil der blive udpeget god praksis, og der vil blive udvekslet "fleksible foranstaltninger" mellem Kommissionen og medlemsstaterne.